

Nova podružnica sv. Cirila in Metoda.

(Konec.)

Na to začne razlagati v jedrnatih besedah začetek velike družbe sv. Cirila in Metoda s sedežem v Ljubljani in nje podružnic, opiše njih namen, razloži vzrok vstanovitve podružnice pri sv. Lenartu, omeni nevarnost, ki preti gledé vere in maternega jezika naši mladini v šoli od strani nemškega šulvereina, izlasti tam, kjer so učitelji udje tega „vereina“ in od njega vlečejo judeževe groše za potujčevanje slovenske mladeži. Za tem opozori one, ki se hočejo dobro podučiti o nemškem šulvereinu na izvrsten govor, katerega je imel naš slavni drž. poslanec, kanonik g. dr. Gregorčec, dne 3. maja t. l. v državni zbornici. Le-ta je priobčen po steno-grafičnem zapisniku pričenshi z 20. št. „Slov. Gosp.“ Na to spodbuja k delavnosti, pospeševati slovensko šolstvo na katoliško-narodni podlagi. To je bila želja rajnega Slomškega in to je tudi volja Njih ekselence našega sedanjega milostljivega kneza in škofa Jakoba Maksimilijana, katero so razodeli ob času, ko so jih obiskali letos zastopniki glavne družbe sv. Cirila in Metoda. Če to dosežemo, smemo upati, da ne izgine naše ljudstvo iz vrste narodov in v ta namen naj raste, cvete, sad rodi podružnica družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Lenartu in po slovenskih gorica!

Konečno še povzame besedo bl. g. sodnik Karol Wenger in z lepodonečim glasom v krasni slovenščini priporoča družbo sv. Cirila in Metoda, naj z nje pomočjo smo in ostanemo zvesti državljanji in verni Slovenci. Za srčne besede donela je preblagemu gospodu živahna zahvala od strani poslušalcev z burnimi živjo! Spoznali so ljudje, da imajo v osebi sodnikovi gospoda, katerega srce bije za blagor Avstrije in izročene ga mu ljudstva. Slava mu!

Zdaj se je vršila volitev začasnega odbora. Ker je g. sodnik zarad obilnega svojega dela odločno se branil vzprejeti predsedništvo, bili so enoglasno v odbor zbrani: prvomestnikom g. Ivan Bohanec, kaplan pri sv. Lenartu, njegovim namestnikom g. Peter Mesarec, tajnikom g. dr. Leščnik, odvetnik pri sv. Lenartu in blagajnikom g. Matija Šuman, posestnik v Lormanji.

Po volitvi sklene g. predsednik zborovanje s trikratnim živjo in slava Nj. Veličanstvu presvitlemu cesarju Francu Jožefu I.

Po zborovanji pristopilo je še veliko udov k družbi. Slovenec se zaveda in gre na dan.

To poročilo priobčimo tem rajši, ker želimo, da postane nova podružnica v resnici ognjišče, o katerem se zbira rado pošteno, slov. ljudstvo lepih slov. goric ter se ogreva za dobro slovensko, versko šolo.

Gospodarske stvari.

Pleve in krma za živino.

Zima je blizu in treba bode k malu živino zapreti v hlev ter ji tukaj postreči čez dolgo zimo tje do spomladi. To je veliko časa in veliko se pospravi v njem v želodec živine. V tem je v časih, posebno kedar ima človek več živine in je ne more spraviti v denar že jeseni, treba gledati gospodarju, da jo preživi in tako, da ne trpi živina, gospodarju pa vendar ni treba kupovati krme, ako je je malo ali vsaj premalo pridelal za toliko in toliko glav živine, ki je ima pri jasliah.

Ni mala taka skrb in zato sodimo, da bode enemu ali drugemu naših bralcev prav, če ga opozorimo — na pleve. V resnici pa pleve niso brez vsega pri krmi. Ako se polaga živini v redu in v pravem času nekaj plev, služijo ji, kakor uči skušnja, kaj dobro. Iz ene strani povživa živina drugo klajo bolje, ako dobi semtertje tudi kaj plev v želodec, iz druge strani pa je plev pri vsaki hiši in če se spravi jo dobro, žre jih živina prav rada.

Pleve pa so v tem lahko ržene, pšenične, ovsene, samo ječmenove niso za živino, kajti teh ne mara. Živina žre pleve prav rada, če niso preveč suhe, veliko ljubše so jej, kakor slama. To pa pride od toga, ker so pleve mečje in nimajo toliko surovine v sebi, kakor je ima slama.

Korist plev pa izvira iz tega, ker je treba živini veliko krme, predno se ji napolni želodec in le ta dobra, tečna klaja se požre od živine naglo, ne da se poprej dobro prežveče in zato gre potlej je veliko iz želodca brez vse koristi. Ako se pa primeša tej klaji nekaj plev ter se primejo le-te klaje, tedaj žre živinče bolj polagoma in vsline klajo od vseh strani bolje. Želodec dobi jo zato že bolj rabljivo vase in lažje jo prekuha.

Najboljše so pač pšenične pleve ali tudi ržene in ovsene so dobre, samo pri rženih je vmešan večkrat prah in druga nesnaga in zato so nekaj manj vredne, kar se tiče prebavljanja v želodci živinčet. Pleve ozimin pa je najbolj priporočati za klajo, ker so nekaj trdnije in je v njih nekaj več mašče. Ječmenove pleve ne služijo prav, ker se lahko zapičijo v goltanci ali v črevesih in nasledek bi bil vnetje čreves v živinčetu. Temu se pač nekoliko opomore, ako se polijejo s kropom, predno se primešajo drugi klaji.

Pri tem moramo pa eno opomeniti in naše bralce prosimo, da tega ne prezrejo; ako je bilo žito nezdravo, snetljivo, tedaj niso pleve za živinsko klajo. Take bi bile živini nevarne za zdravje in torej gospodarju na škodo.